

ΜΑΘΗΜΑ/ ΤΑΞΗ   **ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ**   **14.02.2026****ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§11-12**

Καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπιεικειᾶς, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. Καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. Ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειαι περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγεννημένην· καίτοι ἐτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καθεστηκότας. Πρὸς τοίνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἐμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτό τη λέξη «**Σωστό**», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «**Λάθος**», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις **λέξεις/φράσεις** του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

[ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ]

1. Στην κοινωνική ζωή του ο Μαντίθεος επέδειξε κόσμια συμπεριφορά.
2. Ο Μαντίθεος ακολουθούσε το παράδειγμα της άσωτης ζωής των νέων της εποχής του.
3. Ο Μαντίθεος υπαινίσσεται ότι έγινε εις βάρος του κάποιου είδους δίκη ή καταγγελία.
4. Κατά τον Μαντίθεο οι Αθηναίοι εμπλέκονταν συχνά σε δικαστικές διαμάχες.
5. Ο Μαντίθεος ζητά από τους βουλευτές να αναλογιστούν τις στρατιωτικές υπηρεσίες του προς την πόλη.

Μονάδες 10

B1. Αφού εξηγήσετε κάθε έναν από τους όρους «δίκην, γραφήν, εἰσαγγελίαν» να εξηγήσετε πώς αυτή η αναφορά εξυπηρετεί το σκοπό του Μαντιθεου όσον αφορά την δημόσια εικόνα του.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ [ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ]**Ίσοκράτης, Άρεοπαγίτικος §§48-50**

Στον Άρεοπαγίτικο ο Ίσοκράτης κάνει έκκληση προς τους συμπολίτες του Αθηναίους για αναπροσαρμογή της πολιτικής τους στα εσωτερικά και εξωτερικά θέματα και επιστροφή στις πατροπαράδοτες αρχές διακυβέρνησης της πόλης, όταν ο Άρειος Πάγος ήταν ο θεματοφύλακας της ηθικής διαπαιδαγώγησης των πολιτών.

Γι' αυτό δεν σύχναζαν οι νέοι σε μέρη τυχερών παιχνιδιών, ούτε σε χαμαιτυπεία με αυλητρίδες, ούτε σε συγκεντρώσεις τέτοιου είδους όπου σήμερα περνούν την ημέρα τους, αλλά αφοσιώνονταν στις ασχολίες στις οποίες είχαν ταχθεί, όπου θαύμαζαν και ζήλευαν όσους πρώτευαν σ' αυτά. Τόσο πολύ απέφευγαν την αγορά, ώστε, και αν καμιά φορά αναγκάζονταν να περάσουν μέσα από αυτήν, όλοι έβλεπαν ότι το έκαναν με πολλή συστολή και σωφροσύνη. Το να αντιμιλούν στους μεγαλύτερους ή να τους κοροϊδεύουν το θεωρούσαν φοβερότερο από όσο φοβερό θεωρείται σήμερα η ανάρμοστη συμπεριφορά προς τους γονείς. Κανένας, ούτε καν καλός υπηρέτης, θα τολμούσε να φάει ή να πει ποτό σε καπηλειό· γιατί φρόντιζαν να είναι σεμνοί και να μη βωμολοχούν. Ακόμη, αυτούς που αστειεύονταν και είχαν κάποιαν ικανότητα να κοροϊδεύουν, όσους σήμερα αποκαλούν ευφυείς, εκείνοι τους θεωρούσαν ανόητους. Κανείς ας μη νομίσει ότι διάκειμαι δυσμενώς προς όσους είναι σε νεαρή ηλικία. Γιατί δεν τους θεωρώ υπεύθυνους για όσα συμβαίνουν· εξάλλου, γνωρίζω καλά ότι οι περισσότεροι από αυτούς είναι ελάχιστα ευχαριστημένοι με αυτή την κατάσταση, η οποία τους επιτρέπει να επιδίδονται σ' αυτές τις ακολασίες. Γι' αυτό δεν θα είχα καμιά δικαιολογία να κατηγορώ αυτούς· πολύ πιο δίκαιο θα ήταν να καταφέρομαι εναντίον εκείνων που κυβέρνησαν την πόλη λίγο πιο μπροστά από μας. (Μτφρ. Α.Ι. Γιαγκόπουλος - Ζ.Ε. Μαλαθούνη)

B2. Αφού διαβάσετε και τα δύο κείμενα (πρωτότυπο και μεταφρασμένο) που σας έχουν δοθεί να καταγράψετε τα χαρακτηριστικά που προβάλλει ο Μαντίθεος ως απόδειξη της χρηστότητας του και πώς αυτά έρχονται σε αντίθεση με τα όσα αναφέρει ο Ίσοκράτης.

Μονάδες 10

B3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

1. Οι άτεχνες αποδείξεις είναι υποκειμενικά πειστήρια που οφείλονται στην τεχνική δεξιότητα του ρήτορα.
2. Ο ιδανικός Ομηρικός ήρωας συνδύαζε την πολιτική δράση με την γενναιότητα στη μάχη.
3. Ο Πλάτωνας διέκρινε τους ρητορικούς λόγους σε τρία είδη.
4. Τα μέρη του ρητορικού λόγου είναι *προσίμιον, διήγησις, πίστις και επίλογος*.

5. Η *παθολογία* είναι σημαντική, επειδή οι άνθρωποι αποφασίζουν περισσότερο συναισθηματικά παρά λογικά.

Μονάδες 10

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με **ομόρριζα** (απλά ή σύνθετα) του ρηματικού τύπου **είχον**, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους:
[ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ]

- Τα επιχειρήματά του δεν είχαν καμία ..... με το θέμα.
- Όταν ο καταναλωτής καθυστερεί την εξόφληση του λογαριασμού ύδρευσης, η ..... νερού μπορεί να διακοπεί.
- Το ..... μας συμμετείχε στους μαθητικούς αθλητικούς αγώνες.
- Μπορείς να του εμπιστευτείς το μυστικό σου, είναι .....
- Εκ των υστέρων ένιωθε ..... για τη βάναυση συμπεριφορά του.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ίσοκράτης, Προς Δημόνικον §§5-7

(έκδ. των Mathieu, G., Brémond, É. Παρίσι: Les Belles Lettres, 1929, ανατ. 1963)

Στο έργο αυτό παρατίθενται διάφορες πρακτικές διδαχές του Ισοκράτη προς κάποιον Δημόνικο για έναν ορθό και ηθικό τρόπο ζωής.

Διόπερ ἡμεῖς οὐ παράκλησιν εὐρόντες ἀλλὰ παραίνεσιν γράψαντες μέλλομέν σοι συμβουλεύειν, ὧν χρῆ τοὺς νεωτέρους ὀρέγεσθαι καὶ τίνων ἔργων ἀπέχεσθαι καὶ ποίοις τισὶν ἀνθρώποις ὁμιλεῖν καὶ πῶς τὸν ἑαυτῶν βίον οἰκονομεῖν. Ὅσοι γὰρ τοῦ βίου ταύτην τὴν ὁδὸν ἐπορεύθησαν, οὗτοι μόνον τῆς ἀρετῆς ἐφικέσθαι γνησίως ἠδυνήθησαν, ἧς οὐδὲν κτῆμα σεμνότερον οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστιν. Κάλλος μὲν γὰρ ἢ χρόνος ἀνήλωσεν ἢ νόσος ἐμάρανεν, πλοῦτος δὲ κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπηρέτης ἐστίν, ἐξουσίαν μὲν τῆ ραθυμίας παρασκευάζων, ἐπὶ δὲ τὰς ἡδονὰς τοὺς νέους παρακαλῶν· ῥώμη δὲ μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔβλαψεν καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀσκούντων ἐκόσμησεν, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησεν. Ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κτῆσις οἷς ἂν ἀκιβδήλως ταῖς διανοίαις συναυξηθῆ, μόνη μὲν συγγηράσκει, πλοῦτου δὲ κρείττων, χρησιμωτέρα δ' εὐγενείας ἐστίν, τὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀδύνατα δυνατὰ καθιστᾶσα, τὰ δὲ τῷ πλήθει φοβερὰ θαρσαλέως ὑπομένουσα, καὶ τὸν μὲν ὄκνον ψόγον, τὸν δὲ πόνον ἔπαινον ἡγουμένη.

παρακλήσις: προτροπή

όρέγομαί τινος: επιθυμώ πολύ κάτι

όμιλώ τινι: συναναστρέφομαι κάποιον

έφικνοῦμαι: πετυχαίνω, φτάνω

άναλίσκω: αφανίζω, καταστρέφω

άκιβδήλω: με γνήσιο τρόπο, χωρίς νοθεία

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να αποδώσετε στα Νέα Ελληνικά το απόσπασμα: « **Διόπερ ἡμεῖς οὐ παρακλήσιν .... οὐδὲ βεβαιότερόν ἐστιν.** » [ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ]

Μονάδες 20

Γ2. Ποια η αξία της (ηθικής) αρετής για τον άνθρωπο, σύμφωνα με τον Ισοκράτη;

Μονάδες 10

Γ3. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

α.

παρακλήσιν : δοτική ενικού

τίνων: δοτική πληθυντικού

νόσος: αιτιατική πληθυντικού

ὑπηρέτης: γενική ενικού

τῷ πλήθει: ονομαστική πληθυντικού

(μονάδες 5)

β.

γράψαντες : β' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου στη μέση φωνή

έπορεύθησαν: β' ενικό προστακτικής στο χρόνο και την φωνή που βρίσκεται

παρακαλῶν: γ' πληθυντικό οριστικής παρατατικού στην ενεργητική φωνή

ἔχοντας : α' πληθυντικό υποτακτικής αορίστου β' στην ίδια φωνή

(μονάδες 5).

Μονάδες 10

Γ4.

α) Να γράψετε τον συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου γράφοντας και τον όρο που προσδιορίζουν:

είναι...

στον όρο....

τούς νεωτέρους
ὀρέγεσθαι
τῆς ἀρετῆς
σεμνότερον
χρόνος
τὰ σώματα

(μονάδες 6)

β) ῥώμη δὲ μετὰ μὲν φρονήσεως ὠφέλησεν, ἄνευ δὲ ταύτης πλείω τοὺς ἔχοντας ἔβλαψεν καὶ τὰ μὲν σώματα τῶν ἀσκούτων ἐκόσμησεν, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἐπιμελείαις ἐπεσκότησεν.

Στην παραπάνω περίοδο να εντοπίσετε τις μετοχές (μονάδες 2) και να αναγνωρίσετε το είδος τους (μονάδες 2).

(μονάδες 4)

Μονάδες 10